

Előfizetési árak:

Egy évre . . . . . 5 frt — kr.
Fél évre . . . . . 2 frt 50 kr.
Negyed évre . . . . . 1 frt 25 kr.

Szerkesztőség:

Kurcaparti-utca 31. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények és az előfizetési pénzek is küldendők.

SZENTESI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

Hirdetésekre nézve

a lap egy oldala 24 helyre van beosztva
Egy hely ára 90 kr. Bélyegdíj minden beiktatástól külön 30 kr.
Hirdetések Stark Nándor könyvkereskedésében is felvetetnek.

Bérmertelen levelek csak ismert kezek től fogadtatnak el.

Nyilttér-ben

minden egyes sor közlése 30 kr.
Kéziratok vissza nem adatnak.

Megjelen hetenként háromszor:
vasárnap, kedden és pénteken reggel.
Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:
SIMA FERENC.

Előfizetések elfogadtatnak helyben:
Stark Nándor és Dező Sándor könyvkereskedésében.
Ugyanitt egyes számok is kaphatók.

Végre!

Éppen f. hó 14-én mult négy éve tartott városi pénztári vizsgálat alkalmával jött rá Szentés város polgármestere, hogy Döme József árvapénztárnok és Török Sándor ellenőr, kikkel szemben — bő költségek miatt — az egész város bizonyos gyanút tartott fenn, évek óta markolásznak saját céljokra az árvák vagyonában. S innen-onnan négy éve lesz annak is, hogy Gunda Zoltán miniszteri számtiszt, a mellé kirendelt városi bizottsággal együtt, felderítette, hogy 17884 frt 76 kr-ra rug azon összeg, melynek erejéig Döme és társa, az általuk elkövetett sikkasztás folytán. az árvapénztárt megkárosították. Városunk közönsége a mily mély megbotránkozással, éppen oly szégyenérzettel vette akkor ezen esetet tudomásul és sürgette a legszigorubb ítéletet a sikkasztókkal szemben. — S a mennyiben e sikkasztás folytán felelősség terhelné az ellenőrzést s különösen a városi és megyei számvevőséget, melynek kezén keresztül mentek és felmentvénnyel lettek ellátva a sikkasztás tényeit magukba rejtő árvapénztári számadások, követelte, hogy ezek ellen is rendeltessék el a fegyelmi vizsgálat. S bár Götzl városi számvevő ellen a fegyelmi vizsgálat májusban lesz négy éve nemcsak elrendeltetett, de ő állásától fel is függesztetett, s bár Gunda Zoltán miniszteri számtiszt a megyei számvevőség ellen is két rendbeli feljelentést tett az alispánhoz a fegyelmi vizsgálat megindítása iránt, ez soha el nem rendeltetett és Götzl fegyelmi ügye mindez ideig be nem fejeztetett. Végre, most az ötödik évre fordulva, a f. hó 24-én tartott közigazgatási bizottsági ülésen kimondatott a vizsgálat elrendelése azok ellen, kik az árvapénztár kezelése fölött a főfelügyeletet gyakorolták s a sikkasztás idejében az ellenőrzésre voltak hivatva; kimondatott a határozatban az is, hogy a mennyiben Döme József és társa a Madarasi Pap-féle 1620 frtot 1883-ban, tehát azon időben sikkasztotta el, a mikor még Balogh János megyei árvaszéki elnök volt a polgármester, tehát az elővizsgálat megtartassék az iránt is, hogy nevezett, mint volt polgármester, nem követett-e el mulasztást a pénztárkezelés fölötti ellenőrzésben?

Közhivatali működésről lévén szó, részünkről csak örülünk annak, hogy a vizsgálat ez irányban is kiterjeszti figyelmét, annyival is inkább, mert ez ominózus árvapénztári sikkasztás esetéből lapunk többször volt a vármegye lapja által megfenyegetve, hogy majd a Döme-féle sikkasztás kellő ellenőrzés hiánya meg fog ejteni sok olyan embert, aki lapunhoz tart, s ezek között Balogh János

nyilvánvalólag értve is volt. Mi, részünkről, örültünk ennek; mert először azt megkivánja, hogy csak oly emberek mellett törjön lándzsát, kiknek nemcsak privát egyéniségök; de hivatalos működésük is felette áll minden nehezelt kritikának. S örültünk, mikor Balogh János neve is szóba hozatott az ellenőrzés hiányának vádjában; mert hittük, hogy ha csak a legkisebb igazságérzet vezérli is azokat, kik a hivatalos kötelességérzet legmagasabb színvonalán álló Balogh Jánost bevonják a felelősségbe, akkor elérünk végre oda, hogy a legsúlyosabb mulasztások vétségében élő Stammer alispán ellen vagy a főispán, vagy a közigazgatási bizottság kötelességérzetből fog fellépni. — De a tisztelt bizottság és még tiszteltebb főispán mossa a kezeit, mint Pilátus, s mikor Balogh János nevét nyelvére veszi, még az se jut eszébe, hogy az az 1883. évi árvapénztári számadás, melynek révén Balogh János ellenőrzése szóba hozatott, nemcsak a városi, hanem a megyei számvevőség által is fölülvizsgáltatván, helyesnek találtatott s a számadók részére a felmentvény megadatott, s így, ha a városi és megyei szakhivatalnokok, kiknek éppen és egyenesen ez a rendeltetésük, nem fedezték föl a hibát, akkor ezt a polgármester fel nem fedezte s így meggyőződésünk szerint úgy a volt, mint a jelenlegi polgármestert csak annyiban terheli a pénztárkezeléssel szemben a felelősség, hogy annak idején a rendszeres pénztárvizsgálatot megtartották-e? S miután az itt be volt tartva s a sikkasztás oly rafinirt kombinációval volt üzve, hogy azt nem pénztárvizsgálat, hanem csakis beható számadás-vizsgálattal lehetett felderíteni, annál fogva itt a felelősség sulya a szaktisztviselők, tehát a városi és megyei számvevők vizsgálására nehezedik s a jelen esetben annyival is inkább; mert — mint Döme József maga is vallotta; de Gunda Zoltán miniszteri számtiszt azt fel is jelentette, a számvevőség hamis zármérleg készíttéssel tette lehetővé a megkárosított árvapénztárról vezetett számadásoknak olyképpen való fölülvizsgálását, hogy a sikkasztó pénztárkezelők részére kellő formában lehessen a felmentő határozatot meghozni.

Előttünk fekszenek e tekintetben a törvényszéki tárgyalások adatai, s így könnyű az ítélet kimondása, hogy a sikkasztó tisztviselők után kit és kiket terhel itt vád?

S hogy ily tiszta, kézzel fogható helyzettel szemben miért kellett ezen fegyelmi ügynek négy évig így elhúzódni, hogy ezideig semmi érdemleges lépés nem tétetett ennek befejezése iránt, ez igazán jellemző megyei közkormányzatunkra. És valóban súlyos és

bűnös mulasztás terheli a közigazgatási biróságot, hogy mikor ez az ügy most előkerült: egy hang, egy szó nem merült fel annak megvilágítására, hogy miként maradt ez az ügy négy éven át elintézetlenül?

Szeretnénk tudni, hogy megyénk főispánja, ki a csongrádi Szegi-féle eset alkalmából, szemben a közigazgatási bizottság legtekintélyesebb tagjainak véleményével, oly élesen hangsúlyozta a bünyfenítő eljárás szükségét (melyet mi is helyeslünk, hogy megtörténjék; mert a visszaéléseket sujtani kell minden irányban, ha itt egyáltalában visszaélés forog fenn!), miként ülhet és hallgathat szó nélkül a közigazgatási bizottságban akkor, mikor egy 18 ezer frtos sikkasztással kapcsolatos fegyelmi ügy négy éven át hever minden ok nélkül s ez csak most, az ötödik évben kerül előleges vizsgálat alá?

Hát kérdeni vagyunk bátrak, hogy azt a főispánt, ki minden bűnösebb visszaélés vétségére nélkül, egyszerű hivatalos mulasztások miatt tűzzel-vassal esett neki Mészáros Károly csongrádi jegyzőnek: igazságérzet vezérli-e, ha hallgat, és a fennen hirdetett tiszta, kifogástalan közigazgatás érzete elnémul az ajkán, mikor az alispán súlyos fegyelmi vétséget képező mulasztásáról van szó?

S ha ezt látjuk, nem kiált-e föl jogosan éppen a főispánnal szemben az a vád, hogy ez az ember tiszta közigazgatást beszél s ennek nevében fenyegetődzik lefelé, de gyáva, tehetetlen, mikor saját fészkeinek, saját megyei kormányzatának ostromozni való silányságai ellen kellene felemelni szavát. Bizhat-e azután benne és várhat-e a megye közönsége ezen embertől az általa hirdetett s tőle joggal követelhető tiszta közigazgatás feltételeivel járó egyenes és minden személyes tekinteten fölül emelkedni képes igazságos vezetést és kormányzatot?

Soha!

Lapunk volt az, mely a Döme-féle sikkasztás alkalmából a legszigorubb vizsgálatot követelte, s csak legközelebb is kifejezte azon óhajt, hogy senkit nem kiméltő szigorú vizsgálat tartassék és bárki legyen is az, kiről szó van, s álljon bár egész lelkével lapunk iránya mellett, sujtson felette az ítélet kérlelhetlenül, ha méltó rá és rászolgált a kérlelhetlen ítéletre.

Mi tehát nem védünk senkit; de megostromolunk mindent, ami rossz és tarthatatlan s igazságos méltékét követeljük az ítéletnek minden felé.

De kérjük, hogy nincs-e jogunk egy minden morális tisztességet nélkülöző eljárást keresni abban, hogy éppen a tisztújítás kü-

szöbén lép föl ez a vizsgálat a városi tisztikar ellen? Éppen most, mikor kell, hogy a választó közönség a közszolgálat tisztességének és a kötelességérzet hiányának még árnyával sem érinthető emberek körül csoportosuljon. Mikorra, — ha lett volna is az ellenőrzés hiánya miatt egyik, vagy másik tisztviselővel szemben aggálya a képviselő-testületnek eddig, — ma már eziránt egészen tisztában kellene lenni, hogy nyugodtan nézhesen a választás elé, hogy becsülettel, meggyőződéssel helyt állhasson mellettük, vagy nyugodt lelkiismerettel szembenézhesen azokkal, kik egyébként 6, esetleg 12, sőt 30 éven át becsülettel szolgálták a város érdekét.

S mert a fegyelmi vizsgálat most már ez irányban tisztujítás előtt be nem fejezhető s így a közönség a mai tisztikaral szemben a tiszta, becsületes közigazgatás feltételei által követelt lesújtó, vagy felemelő érzet integritásával nem mehet bele a választásba, s mert — míg tisztán nem áll előttünk, hogy a Döme-féle sikkasztással szemben ellenőrzés hiánya miatt illet-e jogosan valakit vád, vagy nem, — addig ez a közönség nem ítélhet jogosan, és nem foglalhat kifogástalan álláspontot a tisztikaral szemben; annál fogva Szentes város közönségének nem lehet belemenni a tisztujításba addig, míg a Döme féle sikkasztás alkalmából fennforgó vizsgálat minden ízében fel nem tárja a helyzet tiszta képét, s egyszersmind most már kétszeres kötelessége ennek a közönségnek, illetve Szentes város képviselő-testületének szembenézni ezekkel az állapotokkal. Legyen szigorú vizsgálat városunk tisztikara és mindazokkal szemben, kik mulasztást követtek el, s ezek között Stammer alispán az első!

A regalé.

Városunk regaléjának kártalanítása tárgyában tartott tárgyalás, városunk minden lakosat érdeklí,

A „SZENTESI LAP” TÁRCAJA.

A kik senkit nem szeretnek.

— Elbeszélés az amerikai életből. — 11

Írta: Tórs Kálmán.

Egy kis alacsony, szegényesen butorozott; de tiszta szoba volt az, melyben Hatkins feküdt. Négy hónapon keresztül feküdt ottan eszméletlenül s a mi körötte történt, még később is úgy tűnt fel előtte, mint egy lázas álom.

Ugy tetszett előtte, mintha egy angyal látogatná meg álmában, forró homlokára nyugtatva kis, lány kezét, mely jötekony hűsével zsongító villanyfolyamot áraszt a lázas agyra, aztán mintha valaki lagyan, enyhény oda tartaná fejét, hogy szive dobogását hallhassa, aztán csendesesen leborulna ágya mellé, megfogná kezét s könnyeivel öntözné és csókjaival halmozná.

A mint a lázas állapot engedni kezdett s lassankint meg kezdte különböztetni a valót az álomtól, mindinkább álomnak tűnt fel előtte e csodálatos tünemény, melyet sehogy se bírt megmagyarázni.

Midőn először eszméletre tért, csodálkozva nézett körül. Idegen helyen volt s nem tudta, hogyan jutott oda?

— Hol vagyok? — rebege alig hallhatólag.

— Csitt, — mondá egy kedvesen csengő hang halkán, — önnek nem szabad még beszélni.

A beteg arra felé irányzta tekintetét, a honnan a hang jött. Egy fiatal, nem igen szép, de végtelen jószágot kifejező arcú lánykát látott ágya mellett, ki

s azért közölkék azon jegyzőkönyvet, melyben ezen tárgyalás eredménye össze van vonva.

A jegyzőkönyv a következő:

Tárgyalás alá vétetett Szentes rendezett tanácsu város által nemesi birtokjogon gyakorolt italméresi jog után adandó kártalanítás iránt a törvényes határidőn belől benyújtott igénybejelentés, miután a miniszteri biztos által megkísérlett egyezés eredményre nem vezetett.

A bizottsági előadónak ezen ügyre vonatkozó előadása után jogosult meghatalmazott képviselője a szóban forgó italméresi jognak kártalanítását a bejelentéshez képest és illetve Csongrádvármegye alispánjának a szegedi kir. adófelügyelőhöz intézett 1889. april 26-án 2677. számú átiratának adataihoz képest, az ott kimutatott tényleges jövedelmek alapján az előbb idézett törvény 10. §-a alapján kéri megállapítani és pedig annyival inkább, mert az, hogy 1882—1886-ig Szentes város évi összes regalé jövedelme 24,600 frtról 1887-re már 29,533 frtra emelkedett, egyenesen onnan van, mert 1882—1886-ig a „Zöld koszorú”-hoz címzett nagyvendéglő bérlete csak $\frac{1}{3}$ -ad részben nyert az ezen időről kimutatott 3404 frt bérösszegben értékesítést, $\frac{2}{3}$ -ad részben pedig azon épületekben, melyeket az iratokhoz is felcsatolt 1881. évi január hó 8-án 10. szám alatt kelt közjegyzői okmány szerint, akkori bérő Rambowszky József Szentes városának az ezen vendéglő évi tulajdonképeni bérösszege kiegyenlítéseül atadott. Hogy ez megdönthetetlen tény, kétségtelenül kitűnik onnan, hogy míg 1882—1886-ig Szentes város italméresi joga, a nagyvendéglőt kivéve, az egész város területén évenként 20,895 frtot jövedelmezett, 1886. után 20,569 frtra szállt le, tehát míg az italmérés értéke az egész város területén 1886. után határozott csökkenést mutat, addig a „Zöld Koszoru”-hoz címzett nagyvendéglő bérleténél évenként 5596 frt bérösszeg emelkedés tünik fel; ez az 5596 frt béremelkedés azonban nem jelent ott egyebet, mint egyenes kifejezést azon értékkülönbségnek, melyet Szentes városa 1882—1886-ig a kérdéses vendéglőnél 3404 frtban kimutatott bérösszegetul haszonbérletől épületekben, tehát természeti szolgalmányokban kapott a tulajdonképeni regalé-érték megfelelő kiegyenlítéseül. Ezen szám és körülményeknek egybevetéséből világosan kitűnik, hogy a kérdéses nagyvendéglő évi regalé bérösszege nem az 1882—1886-ig készpénzben szerepeltetett 3404 ftban, hanem az 1887-ben szerződés szerint kitüntetett évi 9000 frtban nyeri megfelelő értékesítést.

félig az öröm, félig az aggodás kifejezésével tett tiltó mozdulatot kezével.

Hatkins azt hitte, hogy amaz angyali teremtesek valamelyike ül beteg ágyánál, kik egész életüket a szenvedők ápolására szentelték. Csak az nem fért a fejébe, hogy miért nincs rajta az ily hivatásu nők szokott ruhája? Hosszasan elnézte bágyadt szemével, aztán lehunyta ismét és elszenderül!

A leányka feszült figyelemmel hallgatta lélegzétvételét, s midőn meggyőződött, hogy a beteg csakugyan elaludt: csendesesen fölkeltek s leterdelt a szoba közepén s könyező szemét az égnek emelvén, felsohajtott.

— Örökké áldva legyen szent neved, a ki őt az életnek visszaadtad!

És aztán ölébe ejtő fölemelt kezeit és zokogott csendesesen.

A beteg napról-napra szemmel láthatólag javult. Az ápoló leány varrással volt elfoglalva ágya mellett s nem vette észre, hogy Hatkins felnyitotta szemét s érdeklődéssel, hosszasan vizsgálja őt. Egyszer felpillantott s látta a beteg rajta nyugvó tekintetét. Mélyen elpirult s fölkel.

— Maradjon, kisasszony, — rebege Hatkins gyenge hangon — azt hiszem, jót tesz, ha látom.

— Maradjon csendesesen, uram! — viszonzá a leány, magát összeszedve. — Az orvos még mindig nem engedte meg, hogy beszéljen.

— Hát beszéljen ön, kérem, — mondá a beteg esdően, — olyan jól esik hangját hallanom. Hogy jutottam ide? Kinél vagyok s ön... ön kicsoda?

— Mindent meg fog tudni, csak legyen türe-

Ami most már azon körülményt illeti, hogy Szentes város a szentesi kaszinó, 48-as népkör és polgári, iparos és gazdasági körnek minden haszonbér nélkül adott italméresi jogot, ezzel amig egyrészt ezen körökkel szemben a tulajdonjogról soha le nem mondott, sőt ezt, mint kedvezményt, ellenőrzés mellett tartotta fenn, ez egyáltalában nem szolgált a magas kincstárnak jogot és alapot arra, hogy ezt, mint nem létező s így kártalanítási alapul nem szolgálható jogként tekinthesse, és pedig annyival inkább, mert a megváltás folytán az ezen körök által kedvezményképen ingyen élvezett regaléjog az államkincstárnak megfelelő jövedelmi forrásul fog szolgálni, s így a kincstár azt, amiből ő jövedelmet fog huzni, ingyen nem követelheti; ami pedig ezen három kör által időleges kedvezményképen ingyen használt regalénak a bejelentés szerinti értékesítését illeti, tekintve azt, hogy ezen körökre, melyek külön-külön a város tarsadalmának egész osztályait állandóan magában foglalja s hivatalban van kiszolgálni, csak nagyon szerényen lett a számítás megtéve, midőn az egész város italméresi jövedelme vétetett az arány megállapításánál.

Ami végül a bökényi csárda bérletével szerződésileg járó kompezelési kötelezettséget illeti, kétségtelen, hogy ez is oly mellékszolgalmányt képez, melynek értékesítése a regalé-kártalanításnál figyelmen kívül nem hagyható; különösen hangsúlyozni kívánják egyébiránt, hogy a város által, sőt az alispáni hivatal által megállapított kártalanítási összegben sem nyer Szentes városa regaléértékének megfelelő kárpótlást, leginkább kitűnik ez onnan, hogy a város ma, az épületeket ide sem értve, 31,000 frt évi bérösszegért bírja a kincstártól italméresi jogait, s ezen összegért kész Szentes városa bármely időre haszonbérbe venni e jogot a kincstártól.

A város képviselői részéről előterjesztett kérelem felett az albizottság tanácskozás után a következőleg határozott:

Határozat. Szentes rendezett tanácsu

város által saját területén vétel útján szerzett és birtokjogon gyakorolt italméresi jog kártalanítása érdekében az albizottság, Szentes város képviselői által kifejtett és okmányokkal támogatott indokolást teljesen helyesnek találván, a kártalanítási összeget a következőképpen állapította meg:

Az 1881—1885-ig becsatolt szerződések szerint készpénzben elért jövedelem átlaga . . . . . 25050.—

A nagyvendéglő épületében a bérő

lemmel, — válaszolt a leány, — az orvos azt mondta, nagyon kell ügyelnünk, nehogy felizgassuk.

— Hiszen már jobban vagyok.

— Jobban? Hála a jó istennek!

— És önnek, nemde? — kérdé a beteg.

— Kérem, hallgasson; ön meghiusítja minden törekvésünket. Ha beszél kénytelen lennék eltávozni.

— Inkább hát nem beszélék, — mondá Hatkins lemondással — s bevárom csendesesen, míg ön felhatalmaz rá.

— Nem én, de az orvos.

— Ön az.

A leány fölkel, hogy azonnal távozik; de Hatkins bágyadtan intett kezével, hogy már elhallgat és újra lehunyta szemét.

Valami édes, meglegült mosoly vonult el ajkai körül.

*

Egy reggel Hatkins nagyon megérezhette, hogy kezd visszatérni ereje; mert mielőtt még a szemét nyitotta volna föl, felnyitotta a száját:

— A menykőbe! — kiáltá, már t. i. a menynyire egy súlyos beteg kiálthat, — megtudom-e valahára, hol vagyok, hogy jutottam ide, mit akarnak velem, ki hozott ide, ki visel rám gondot, meddig leszek még itt s hova visznek innen?

A kérdések özöne ki tudja, mikor áll el magától, ha Hatkins egyszer csak nem érez a száján egy puha kis kezét, melynek félreérthetetlen szándoka nem lehetett más, mint a neki indult szóáramlat forrását gyökeresen bedugni.

Folytatása következik.

által teljesített építkezési beruházásokban szolgáltatott ellenérték átlaga	5496—
A regále-mentesen három testületnek engedélyezett italmérési jog jövedelem átlaga	1503—
A bókényi komp kezelésével terhelt csárdabérlő kezelési költségei fejében ellenérték átlaga	200—
Összesen	32349—
mely összegből 10% levonásával	3234-90
Marad tiszta kártalanítási alap	29114-10
melynek 20-szoros összege	582282—
ebből leszámítva az italmérési joggal együtt hasznosított ingatlanok törvény szerinti minimális tőke értékét	7862—

Marad tiszta kártalanítási tőke 574410 frt és ezen tőke megállapítását annál is inkább tennie kellett; mert a város képviselői által igazolt körülmények a ténynek megfelelnek, miután a város az utóbbi években 29533 frtot kapott a regále hasznobéréiből; de megfelel annak is, hogy Szentes város tisztán az italmérési jogért épületek nélkül tényleg 31 ezer forint évi bért fizet az államkincstárnak.

Szentes város tehát kap a m. kir. államkincstartól kötményezett kötvényekben 574,400 frtot és készpénzben 10 frtot, mely kártalanítási tőke után, 4¹/₂% kamattal fejében jár a városnak 25848 forint.

A város képviselői előtt ezen határozat az elnök által szóbelileg kihirdetve, a város képviselői a határozatban megnyugodtak, a kincstári képviselő azonban ezen határozat ellen felebbeszését bejelenté.

Közigazgatási bizottsági ülésből.

— március 24.

A mai napon tartott vármegyei közigazgatási bizottsági ülésnek bőven kijutott a mosakodásból; annyi szennyes soha, vagy csak ritkán kerül ezen bizottság elbírálása elé, mint ma. Legnagyobb részben Csongrádról kerültek elő; mert tudvalevő dolog, hogy a megyebeli városok és községek közt Csongrádnak van a legtöbb szenyese. Sajnos, ezek a szennyesek nem mai keletűek s messze benyulnak a múltba. Hogy csak egyetlen példát említsünk itt a sok közül, csupán a Draskovics Dezső iskolaszéki gondnok által kezelt, a csongrádi községi iskolának adott állami segély elszámolására hivatkozunk, mely ezuttal már másodízben került a bizottság plenuma elé. Ez az akta-csomó mintegy 20 kilogramm súlyú. Az ügyet Lévy Ferenc tanfelügyelő referálta, akinek ma rendkívül szerencsés napja volt, s ezért hálából ő szerzett pár keserű percet az államépítészeti hivatal főnökének, akinek viszont ma volt egyik legmelegebb napja. — A szegvári-kántortanító ügye szintén kísértett ezen ülésben. A váci püspök ugyanis a múlt évi dec. 13-iki közigazgatási bizottság határozatát a javadalom ellen elkövetett merényletnek és jogfosztogatásnak bélyegezve, kijelenti, hogy az ellen lelke változhatlan ragaszkodásával fog küzdeni. Az ügy egyelőre akként nyert megoldást, hogy az összes iratok jelentéstétel és véleményadásra Szegvár község előjáróságának adattak ki.

A földművelésügyi miniszter által közigazgatási előadónak kinevezett Pessina Ede uradalmi tisztartót örömmel üdvözölte a bizottság.

Az ülés a megyei árvaszéki elnök szakreferációjával vette kezdetét s a jelentés kapcsán a Budapesten súlyos betegen fekvő dr. Bartha Kálmán árvaszéki elnök helyettesítése elrendeltetett.

A második szakreferens Lévy Ferenc tanfelügyelő volt. Érdekes előadmányait, melyek egytől-egyig lekötve tartották a bizottság tagjainak figyelmét, az államépítészeti hivatal főnökének jelentésével együtt, jövőre fogjuk bővebben méltatni.

Az alispáni előadmányok közül a Csemegi-Mészáros-féle fegyelmi ügy és ezzel kapcsolatban Sima Ferenc és társai által közbevetett panaszos feljelentés tárgyában kelt miniszteri leirat érdemel nagyobb figyelmet. A bizottság egyszerűen átsiklott e fontos tárgyon s a megyei főügyész a fegyelmi vizsgálat és biztosítási végrehajtás haladéktalan foganatosítására

utasított, Sima Ferenc és társai felebbezése felett pedig ezen fegyelmi vizsgálatok befejezése után fog a t. bizottság érdemileg határozni, már t. i. ha annak szükségét látják, amint azt a határozat bölcsen jelenti.

Ezután a csongrádi községi képviselőválasztások határnapjának kitűzése ellen Szvoboda Ferenc és társainak közvetlen a miniszterhez beadott és véleményadásra leküldött panaszos kérelme került tárgyalás alá. A bizottság a főszolgabíró eljárását törvényesnek találván, a felebbezésnek nem adott helyet, dacára, hogy a felebbezők kimutatták, mely szerint a suttymban kitűzött határnap miatt a lakosságnak nagyobb része elűtett jogainak gyakorlásától.

Ugyanezen panaszból kifolyólag a közigazgatási bizottság okmányhamisítás címén bűnvádi felterjesztéssel fog élni a szegedi törvényszékhez; mert úgy hiszi, hogy a Szegi Pál aláírása meg van hamisítva a föle kicsikart nyilatkozatokon. Különösen a főispán kívánja a galád üzelmeket (?) folytató népbolondítók (?) megbüntetését; mert szent meggyőződése, hogy vannak ilyenek, tehát a kigyónak fejt kell venni. — Csak aztán az a vád vissza ne hulljon azok fejére, akik oly fennen kérkednek a Szegi Pál hamisnak bélyegzett aláírásával!

Szűcs János és K. Nagy Imre volt Szentes városi közpénztári hivatalnokok ellen indítandó fegyelmi vizsgálat tárgyában Mojcsik Lajos t. főügyész első sorban a volt pénztári tisztek számadásait javasolja felülvizsgáltatni; mert eddig pozitív adatot nem talált a fegyelmi vizsgálat megindíthatására. — Dóme József és Török Sándor volt árvapénztári tisztek sikkasztási ügyében betérjett ügyészi véleményvel lapunk vezércikke foglalkozik bővebben.

Az elnöki bejelentések, pénzügyigazgatói és főorvosi jelentések egyszerűen tudomásul vettek.

Az ülés délelőtt 9 órától — leszámítva két órai ebéd-időt — délután 5 órakor ért véget.

Világfolyása.

A magyar kormányválság alkalmából közöltük volt királyunk ő felségének Tisza Kálmánhoz intézett kegyelmes királyi kéziratát, melylyel őt 15 éven át viselt miniszterelnöki állásától fölmentette; ezuttal Vilmos német császárnak Bismarck herceghez intézett okiratát adjuk a következőkben:

Kedves hercegem! Mély megindulással olvastam e hó 18 án kelt kérelmében, hogy ön el van szánva visszalépni ama hivataltól, melyeket hosszú évek óta páratlan sikerrel vezetett. Reméltem volt, hogy a gondolat, öntől válni, életünk folyamán nem lép majd közlembé. S ha dacára ennek, az ön visszalépésének következményeiben messzire ható erejét teljesen tudva, most mégis kénytelen vagyok e gondolattal megbarátkozni, ezt szomorodott szívvel teszem ugyan, de abban a biztos tudatban, hogy kérelmének teljesítése hozzájárul ahhoz, hogy önnek a hazára nézve pótolhatlan élete s ereje oly soká, a meddig csak lehet, kiméltessék és fentartásuk. Az elhatározása mellett felhozott okok meggyőznek arról, hogy további kísérletek önt elhatározása visszavonására birni, nem biztatnak sikerrel. Megfelelek tehát kívánságának, midőn önnek ezennel a kívánt elbocsátást hivatalaiból, melyeket mint birodalmi kancellár, porosz miniszterelnök és külügyminiszter viselt, kegyelemmel s abban a reményben megadom, hogy tanácsa és tetteje, hűsége és odaadása a jövőben sem fog nekem s a hazának hiányzani. Életemben a legkegyesebb sorsrendelések egyikének tekintem azt, hogy ön uralkodásom kezdetén, mint első tanácsadó volt mellettem. A mit Poroszorszáért és Németorszáért tett és elért, a mi ön házamnak, elődeimnek s nekem volt, bennem s a német népben hálás, elmulthatatlan emlékezetben fog élni. — De külföldön is mindenkor dicső elismeréssel fognak emlékezni az ön bölcs és tetterős békepolitikájára, melyet én jövőben is teljes meggyőződésből cselekvéseim zsinór-

mértékeül választok. Az ön érdemeit teljes becsük szerint jutalmazni nincs hatalmamban. Arra kell szoritkoznom, hogy önt enyészhetetlen hálámról, valamint a hazáért biztossítsam. E hála jeléül önnek a lauenburgi hercegi méltóságot adományozom. Életnagyságu arcképemet is el fogom önnek küldeni. Isten áldja meg, kedves hercegem s ajándékozza még önnek sok zavartalan s a hiven teljesített kötelesség által dicsfénybe vont évét. Ez érzelmekkel maradok, az ön jövőben is hiven lekötöztetett hálás császára és királya

Berlin, 1890. márc. 20. Vilmos.

Lauenburg királyi hercegség. A távozó kancellár tehát ez adományozással besorozódott a fenségek közé, vagyis Fürstből Herzoggyá lett s így a „Durchlaucht“ helyett a „Hoheit“ illeti meg. Lauenburg hercegsége a régi időben Holsteinnal együtt, mint szövetséges ország, Dániához tartozott. 1868 óta azonban personális unió alapján egyesített Poroszországgal és végül 1876. jul. 1. óta mint Laxenburg hercegségi kerület, Schleswig-Holstein porosz tartományhoz kebeleztetett. A kis hercegség az Elba folyó északi partján terül el 1183 négyszögkilométer területen. Fővárosa Ratzburg, hol első Vilmos császár a mediatisálás után 1871. az első német bi-dalmi gyűlés megnyitása napján fogadta a hódotatot. Bismarck már I. Vilmos császár adományából tulajdonosa egyik laxenburgi uradalomnak.

Helyi és megyei hírek.

— **A csongrádmezei gazdasági egyesület** négy évi semmittevés után f. hó 23-an d. e. 10 órakor a vármegyehez nagytermében közgyűlést tartott, melyen Sarkadi Nagy Mihály, városunk polgármestere, mint alelnök, elnökölt. A közgyűlésen mintegy 40-en vettek részt. A közgyűlés első tárgya volt gróf Károlyi Sándornak lemondása az elnöki állásról; ezután következett az elnöki jelentés, mely részben az egyetlet pénztári állapotát, főként pedig azon vonatkozásokat foglalta magában, hogy az egyetlet megalakulása óta miért nem adott magáról semmi komolyabb életjelt? — Ez főként abban foglalható össze, hogy az egyetletnek nem volt oly titkára, a ki összes tevékenységét az egyetlet céljainak szentelhetné volna. A közgyűlésen több rendbeli felszólalás történt. A vitában Sarkadi Nagy Mihály alelnökön kívül Stammer Sándor, Sima Ferenc, Illés Jenő, Szeder János, ifj. Bartha János, Czako Imre, Onodi Lajos és Pásztor János vettek részt s a megállapodás az lett, hogy először is a közgyűlés sajnálatlalt veszi tudomásul gróf Károlyi Sándor lemondását, másodsor utasítva lett a választmány, hogy a jövő évi költségvetést állítsa össze olyképen, hogy abban az egyetlet titkáranak kellő tiszteletdíj állapítottassék meg, s intézkedjék a választmány egy újabb közgyűlés összehívása iránt, melyen a lemondott elnök helye betöltendő lesz.

— **A szentesi regále** megváltásánál, mint azt már lapunk múlt számában írtuk, a kincstár képviselője által felajánlott s a megyei albizottság által megállapított összeg között 172 ezer frt különbség forog fenn, s így, hogy a város csak távolról is megfelelő kárpótlást nyerjen regálejáért, azon fordul meg a kérdés, hogy sikerül-e a pénzügyminisztert megnyerni arra, hogy a különbséget képező 172 ezer frtot megállapítja Szentes városa részére. Sarkadi polgármester, hogy a város ezen nagy fontosságú érdeke kellő időben és kellő képen nyerhessen a pénzügyminiszteriumnál képviselést, f. hó 26-ára a regále bizottságot egybehívja s előterjesztést tesz, hogy az külön fölrattal eljen a város érdekében a pénzügyminiszteriumhoz, s a kérelem benyújtására egy küldöttség fog menesztetni, s fel lesz kérve Horváth Gyula, városunk diszpolgára és Tórs Kálmán, városunk orsz. képviselője, hogy e küldöttségben részt vegyenek és városunk jogos érdekének képviselőben hathatós befolyásukat teljes mértékben érvényesítsék.

— **A városi statutumot** a közgyűlés által kiküldött nagy bizottság a hivatalok beosztása és szervezetére nézve — letárgyalta. Még csak a tisztí fizetések megállapítása iránti javaslat van hátra. Erre nézve a bizottság ma délelőtt fog ülést tartani, s így a statutum alkotásnak legsúlyosabb része csak ma kerül a bizottság előtt tárgyalásra.

— **A Széchényi kongó-út** kimelése céljából a múlt oldalán tervezett nyári ut dugába dőlt. Az államépítészeti hivatal főnöke ugyanis a tegnapi napon tartott közigazgatási bizottsági ülésen

bejelentette, miszerint az ut feltöltése, kisajátítása és járható állapotba helyezése összesen 16.800 forintba kerülne. A bizottság a tervezet mellőzéseivel egyidejűleg utasította Szentes város rendőrfőkapitányát, miszerint jövőre nézve a műuton sebésen hajtókat szigorúan büntesse meg.

— **A szentesi dalegylet.** mint ezt közelebbi számunkban írtuk, a szolnokiak meghívása folytán f. hó 23-án Szolnokra rándult s ott dalestélyt rendezett. Anyagi és erkölcsi eredményéről még nem vagyunk tájékozva ezen kirándulásnak, s így csak annyit említhetünk meg, hogy a dalegyleten kívül dr. Filó Lajos ügyvéd szavallatával, Nagy Sándor pedig zongora játékaival vett részt dalegyletünk szereplésének emelésében.

— **A Csongrád megyei Hitelszövetkezet** f. évi április hó 2-án, az alapszabályok 43. §-ának megváltoztatása és általában az alapszabályok revidálása tárgyában — saját helyiségében (Sajtós-féle ház) rendkívüli közgyűlést tart.

— **Hárman valának . . .** Három szabólegényről szól az ének. Azt a passiót engedték meg maguknak, hogy tenap éjjel a „Vadászkürt” címet viselő korcsma és az I. tizedben levő Lóvi Kati féle ház ablakait bevették. S talán folytatták volna is még üzemeiket, ha a rendőr-örjáról figyelmes nem lesz reájuk s nyakon nem csipi őket ideje korán. A rendőrök a duhágódókat a kihágási eljárás folyamatba tétele végett a főkapitányunk bejelentették. Furesza, hogy midőn tetten éretek, arra kérték a rőndér urakat, hogy ha már megesezt is rajtuk az eset, legalább ne mondják meg az újságíróknak: mert nagyon restellenék, ha nevéket ilyen áron főstené feketére az a nyomda; de bezzeg nem restelték, míg észre nem vették. A három hős: Kutas Lajos, Pető Antal és Nyiri Antal.

— **Fiatall gonosztevők.** Két siket-néma gyereket tartóztatott le tegnap a csendbiztos. Azzal voltak vádolva, hogy Vida Károly III. t. 446. sz. a. lakostól, míg a házbéliek távol voltak a háztól, 8 forint 55 krt ellopottak. A lopást Dömsödi János 15 éves és Szabó Lajos 11 éves siket-néma gyermekek követék el és pedig úgy, hogy a kerítésen át kilesték, mikor távoznak el Vidáék hazulról. — Az eresz alá dugott konyhaajtó kulcsot magukhoz véve, hatoltak be a szobába s kuttatták fel az ellopott pénzt, melyből egyik helybéli cukrászdában még aznap este 55 krt el is költötték, 6 forint 78 krt pedig Dömsödinél megtaláltak. Hogy milyen megrőgzött tolvajok ezek a szerencsétlenek, különösen abból tűnik ki, hogy a 78 krt. aprópénzt a csendbiztos Dömsödinék a nadrágja bélésébe bevarrva találta meg.

Budapesti Hirlap.

Szerkesztők és tulajdonosok: Csukási József és Rákosi Jenő.

A Budapesti Hirlap újévvel pályafutása tizedik évébe lépett. Az elmúlt évek óriási haladás korszakát alkotják a magyar zsurnalisztika történetében és a Budapesti Hirlap talán elfogultság nélkül mondhatja magáról, hogy övé az elsőseg és korszak megindításában, mely a magyar sajtót a legmodernebb és legkitűnőbb európai sajtó magaslataira emelte. A Budapesti Hirlapot ebbeli törekvésében hetről-hétre, hónapról-hónapra, évről-évre szakadatlanul nagy arányokban növekedve, támogatta Magyarországi intelligenciája: a világ legfogékonyabb, legmegtanúsított és ragaszkodásban leghűbb közönsége. A decennium küszöbén elmondhatjuk, hogy a Budapesti Hirlap a művelt magyar újságírók közönségét mandatarusai. E megbízatás óriási erkölcsi súlyával veszünk részt a vélemények harcában és a közdolgoz intezésében. Hogy milyen sikerrel, arról az elmúlt és a jelen viszonyok legkésebben tanuszkodhatnak. A védelmi vita alatt, az alkotmány- és nemzetellenes kísérletekkel vívott elszánt küzdelemünkben, valamint a ferde pártviszonyokból eredt fonák helyzetek kritikájában, melyek okai és forrása a jelenlegi válság, a Budapesti Hirlap minden egyes száma a nemzeti jogok és aspirációk diadalmas hőseként szállott síkra. A közönség érezte, hogy lapunkban a legőszintebben, legbátrabban és legelszántabban nyilatkozott meg a közérzetet szava. És a mikor a közönség napról-napra lavinaként növekedő tömegével segítségünkre és támogatásunkra jött: a Budapesti Hirlap döntő erővel működött közre a vitás kérdések megostromlásában, a politikai fordulat és az új események előkészítésében. A pártoktól független, csakis a közérdek által vezérelt és saját becsületességétől diktált működésünk akkor érte el a legcsúcs jutamát, a mikor minden igaz magyar ember a Budapesti Hirlapban kereste és találta a nemzeti ügyek legfáradhatatlanabb, legzűvösebb és legvehemensbb védelmét.

Legbuzgóbb iparkodásunk, hogy a Budapesti Hirlap a jövőben is az maradjon, a mi volt, aminek indult, a mely irányban hatalomra növekedett, a miben az elsősegét nem engedheti át soha senkinek: a l e g m a g y a r a b b ú j s á g, tartalomában, lélekben, szóban egyformán. A legmagyarabb újság és mint ilyen, a nemzeti érzelmet leghűbb tolmácsa, ébresztője, izgatója és ha kell, lángba borítója. A legtisztább tudatossággal hirdetjük és valljuk, hogy olyan időkben, a mikor a nemzeti eszme fajfentartó és államalkotó erővel érvényesíti magát mindenütt, hogy ugyanakkor nemcsak jog, hanem kötelesség nekünk, magyaroknak a szovinizmus lelkesedésével, sőt türelmetlenségével szolgálni a nemzeti irányt mindenben és mindenkor. Ez a mi programunk.

E programunkkal nekünk adott igazat a magyar közönség, mely semmitől sem irtózik inkább, mint a szintelen és leikellen kozmopolitizástól, a hamisságokra és az elmék megtevesztésére alkalmas cifra jelszavaktól; nekünk adott igazat, midőn lapunkat szinte hihetetlen mértékben felkarolta és egyre jobban terjeszti.

E programmal folytatjuk a jövőben is mindennapi munkánkat a közügyek szolgálatában. Folytatjuk erősen fegyverkezve a nagy tusákra, melyek a közel jövőben a nyilvános élet minden munkására várnak. A nemzeti munkából részt kérünk és részt fogunk benne venni legjobb tehetségünk szerint, pártolva és támogatva mindent, ami szükséges, életkepes, derék és jó;

ostromolva, üldözve mindent, ami céltalan, félszeg és becstelen. Ebbeli szándékunkban nem fog bennünket korlátozni semmiféle személyi tekintet, párt- és hatalmi érdek, s nincs az a politikai fordulat, melynek kedvéért és érdekében pártatlanságunkat és elfogulatlanságunkat csak egy pillanatra is feladnók.

A szigorú objektivitás útját fogjuk követni a zsurnalisztika minden egyéb ágában. Az irodalom és művészet kérdéseiben mint eddig, úgy ezentul is szigorúan mellőzni fogjuk a pártaskodást és klikk-szellemet. A mi megfélel a szép és nemes izlésnek, az mindig elfogulatlan méltatásra fog találni lapunkban. Mi magunk is azzal vélünk legjobb szolgálatot tenni az irodalomnak, hogy egy sor se jelenek meg lapunkban, mely az irodalmi mértéket meg nem őríti. Közleményeink irodalmi színvonalának előkelősége kezdettől fogva legfőbb gondunkat képezte. El is értük vele azt, hogy a Budapesti Hirlap a legkifogástalanabb magyarsággal irt újság, s mindenekelőtt vezércikkei és tárcái irodalmi érték dolgában verseny nélkül állanak.

Tudósítások és hírek dolgában a legzavdagabb és legmegbízhatóbb forrásokkal rendelkezünk. E nemü közleményeink megválogatásánál mindig szem előtt tartjuk, hogy a legműveltebb és legkényesebb izlésű közönséget szolgáljuk. A valóságot, igazságot és ildomoságot sohasem áldozzuk fel a szenzációnak. Az erkölcsi tisztaság, a jó és nemes érzés tisztelben tartásával a Budapesti Hirlap hű, szolgálatkés és lelkiismeretes házi-barátja óhajt lenni minden magyar uri háznak.

Az előfizetés feltételei: Egész évre 14 forint, félévre 7 forint, negyedévre 3 forint 50 krt, egy hóra 1 forint 20 krt. Az előfizetések vidékről legcélszerűbben postautalvánnyal eszközölhetők következő cím alatt: A Budapesti Hirlap kiadóhivatalának, IV. ker., kalap-utca 16. szám. Az egész fűrdőéved alatt előfizetőink kivánságára a lapot bárhová utánuk küldjük, még akkor is, ha a nyaront át többször változtatnak tartózkodási helyet.

A Budapesti Hirlap jelenleg rendkívüli érdekes két kötetes angol regényt közöl: „Doktor Kupido”, írta Bourghton Rhoda. E regénynek április 1-éig a lapban megjelent részét (26 folytatás) az új előfizetők külön lenyomatban ingyen megkapják.

Irodalom.

— **Pályahirdetési eredmény.** A „Magyar Szemle” szép-irodalmi hetilap kiadója Kaevinsky Lajos ur által egy kisebb, elbeszéléstíri 100 aranyfranknyi díjat a bírálók a „Cruore dives” című beküldött munkának ítélték oda. A jelölés levele Scossa Dezső torontalmegyei kir. tanfűgyelő urat tüntette ki, mint annak szerzőjét. — A szintén Kaevinsky Lajos ur által egy kritikai cikket 50 arany frank „A lírai költés elmélete” című munkának ítélték oda. A jelölés levele dr. Boros Gábor, nagyszabasi főgymnásiumi tanár urat mutatá be, mint e pályamű szerzőjét.

— **A legújabb kor története** minden körülmények közt érdekes olvasmány, mert a mi közelebb fekszik hozzánk, mindig jobban leköti figyelmünket, mint a mit már a rég elmúlt idők emlékei közül kell kikapargatnunk. Marcali Henriknek, a jeles történeznék ily című munkája pedig, melyet Révai testvérek kiadóhivatala (Budapest IV. Váci-utca 1.) bocsájt közre, kétszeresen érdekes, mert a közelmúltak felett állva és ezeknek hű képet nyújtva, tanít, nemesít és szórakoztat egyszerre. A modern idők roppant gyorsan haladó eseményeit meg a nap mellett bővülő hirlapok is alig képesek felölelni — mennyivel nehezebb feladat ez egy tudományos munkára nézve, melynek határai mégis csak szűkebbek és a hol a szerző tollát a közönség igényei szabályozzák, ahhoz képest ugyanis, — mennyire terjedhet egy mű, melynek egészen kell lennie, a nélkül, hogy egyik-másik rész a többiek felett akár a tárgyalás, akár a kidolgozás tekintetében túlsúlyra emelkednek. — Ez a kettős feladat nyert szerencsés megoldást Marcali történetében, melynek ép 4. füzetét olvassuk most és mely a munkához fűzött vázlatosainkat minden tekintetben kielégíti. Ajánljuk a jeles műnek 30 kros füzetekben történhet könnyű, kényelmes és olcsó megszerzési módját, mert alig 7 forint árán egy abszolút becsű történelmi munkával szaporodik könyvtárunk, ismereteink pedig egy rendszeresen feldolgozott óriási anyaggal szaporodnak.

— **Uj zenetap.** Hoós János devai állami tanító-kezezei zenetanár szerkesztésében „Kis Művész” címmel oly ifjúsági zenetap indult meg, mely — tekintve az 1-ső szám gazdag változatosságát és a szerkesztőnek a zeneirodalom terén szerzett érdemeit, mely biztosítéka annak, hogy e lap a kor kívánalmainak megfelelően fog szerkesztetni — nagyon megérdemli, hogy a nagy közönség által kellően pártoltsasék, mivel e lap ntmutatója lesz annak, miként kell az ifjúságot zeneileg helyesen képezni.

— **„A Hét”.** Kiss József közkeveltségű hetilapjának 12-ik, ez évnegyedben utolsóélti száma szokott gazdag tartalommal jelent meg a lap élén Bismarcknak egy finoman kidomborított jellemrajza olvasható. — Mikszáth Kálmánnak egy bájos rajza után: „A szarvasok háreme”, Szalay Fruzina egy hangulatos költeménye következik: „Válasz egy kérdésre.” Fenyontja e füzetnek egy sajtószertű rajz, melynek címe: „Bocskay a gázgyárban.” Tárja egy külön hivatalnok, kiből a régi virtus egyszer egy évben feltámadt s követeli jogait. Egész évben zsugorgat, de az év végén ur és gavallér és egyszerre elveri mindazt, amit csak összeköleszött és összekaporgatott. Érdekes „Az ebéd” című eszevés, mely a culinarius elvezetekről, de különösen az étkezési idősakról szól. Varsányi Gyulát, a Teleky-pályázat nyertesét „Puszulás” című költeménnyel mutatja be „A Hét”. Van továbbá a füzetben egész sorozat Bismarck-adoma, Divat és Apróság. A „Hét” előfizetési ára egész évre 10 forint, félévre 5 forint, negyedévre 2 forint 50 krt. Az előfizetési pénzek „A Hét” kiadóhivatalához címezendők, Magyar Tudományos Akadémia-palota, Budapestben.

REGÉNY-CSARNOK.

A boszorkány.

— Siciliani regény. — 98. közl.

NEGYEDIK KÖNYV.

I.

A marquisa és a zsidónő.

Zsuzsánna az éj közepén érkezve meg kastélyába, megkisérté néhány óráig nyugadalmat szerezni magának. Azonban álmában különös látományok závarák. Diodatot látá véreben áztatva feküdni az ut homokjában. Félelmes kinézésű emberek nyuj-

ták feléje kezeiket s alamizsnát követeltek tőle. Fűlében rettentő és fenyegető hangokat vélt hallani; gyermekének panaszos kiáltását, kit el akartak tőle választani. Izzadságba fulladtan ébredett fel.

Bár meglőrtően a mult nap fáradalmi és izgalmai által, felkelt, elkerülődő képzeletének rémes látományait, melyek által felébredtetve, félelmesebbé váltak a valóságnál.

Beburkolódzva hosszu köpenyébe, mezitelen lábakkal s ingadozó léptekkel ment át azon szobába, hol fia aluvék, homlokán csokolá őt és Thadeonak csegetett, megkérdezendő, vajjon az ifju marquis visszatért-e már?

Thadeo tagadó válaszára Zsuzsánna őt ura elébe küldé.

Thadeo épen végre akarta hajtani e parancsot, midőn az udvarból zavart hangok és lódobogás hallatszottak. Öszvérek által huzott nehéz szekér gördült az udvarba, melyet lovas sbirek kíséretnek.

E szekérben ültek Judith, Giovanni, gondosan hátrakötött kezekkel, és a templomban megsebesült sbirek.

Zsuzsánna az ablak függőnyeit mögű felismeré Diodatot.

Térdre borult, hálát adva az Urnak, hogy álma csak üres képzelődés volt, és ujra felbátorodva, férje elé sietett. Mialatt a sbirek Giovanni, Judithot és sebesült társaikat lesegíték a kocsirol, egy szolga közeledett Diodatohoz, lovát tartandó.

— Visszatért-e már a marquis a kastélyba? — kérde a marquis kiugorva nyergéből.

— Igen, kegyelmes uram!

— Jól van. Menj a szobába, melybe az ő ki-járása nyilik, és vigyázz, nehogy valaki tudassa vele visszatértemet s kiváltkép arra, hogy ne hagyja el lakosztályát tudtom nélkül. Siess!

A szolga gyorsan eltávozott, végrehajtandó a parancsot, anélkül, hogy gyanítaná is, miszerint Zsuzsánna már nem volt szobájában.

Diodato, elrejtve az árnyékban, csaknem elnyelé tekintetével a zsidónőt, ki Giovanni mellett állva mély nyugtalansággal várta sorsuk eldőlét.

Giovanni tizenyolc hóval visszahelyezve gondolatait, élénken emlékezett a reggre, midőn atyjának kíséretében elhagyá ifjúságának szeretett vidékét. Az agg szolga, kitől oly fájdalmasan bucsuzott el, pár lépésnyire állott tőle, mely jobban bánkódva visszatértén, mint távozásán.

A mult ezen különös emlékezetén megűtközve, felemelé fejét és azon ablakra tekintett, mely mögű Diodatot látta távoztán nevetni. Ezen ablak táblái most be voltak zárva; azonban alig tekintett ismét az agg szolgára, midőn akaratlanul megreszketett.

Diodato a sozga vállára támaszkodva, valamit sugott fűlébe, mig újjával mosolyogva mutatott reá.

A szegény ember elnyomott egy sóhajt és lassan közeledett, mintegy akarata ellenére Giovannihoz.

— Kedves Giovanni, — mondá zokogva, — miért nem haltam én meg! Nem kellene önt annyira meggyalázva látnom, és más végezne azon szomoruz tisztet, melylyel bátyja megbízott!

— Beszélj, öreg Robartom, — felelé az ifju, — én mindenre előre el vagyok készűve.

— Rendeletem van, hogy önt a kastély börtöneibe szállítsam! — felelé az aggastyán alig érthető hangon.

Keserű mosoly játszott a bujdosó ajkain.

(Folytatása következik.)

Meghívó.

A Csongrád megyei Hitelszövetkezet 1890. évi április hó 2-án délelőtt 10 órakor az intézet helyiségében (Sajtós-féle ház)

rendkívüli közgyűlést

tart, melyre a részjegy tulajdonosok meghivatnak.

T Á R G Y :

Az alapszabályok 43. §-ának, és általában az alapszabályok revidálása és megváltoztatása. Szentes, 1890. mártius 18-án.

Az igazgatóság.

Szentes, 1890. Nyomatott Sima Ferencz gyorsajtójan.